



شبكة المعلومات الجامعية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ





شبكة المعلومات الجامعية



شبكة المعلومات الجامعية

التوثيق الالكتروني والميكرو فيلم

جامعة عين شمس

التوثيق الالكتروني والميكرو فيلم

قسم

نقسم بالله العظيم أن المادة التي تم توثيقها وتسجيلها
علي هذه الأفلام قد اعدت دون أية تغيرات



يجب أن

تحفظ هذه الأفلام بعيداً عن الغبار

في درجة حرارة من 15 – 20 مئوية ورطوبة نسبية من 20-40 %

To be kept away from dust in dry cool place of
15 – 25c and relative humidity 20-40 %



شبكة المعلومات الجامعية



بعض الوثائق الأصلية تالفة



شبكة المعلومات الجامعية



بالرسالة صفحات
لم ترد بالأصل

جامعة القاهرة
كلية الآداب
قسم اللغات الشرقية وآدابها
فرع اللغات السامية وآدابها

الاستيطان ومشاكله في القصة القصيرة عند إسحاق شنغار

رسالة مقدمة للحصول على درجة الدكتوراه

إعداد
نبلاء رأفت أحمد محمود سالم

إشراف
الأستاذ الدكتور / زين العابدين محمود أبو خضرة

أستاذ اللغة العبرية وآدابها
كلية الآداب - جامعة القاهرة
وعميد كلية الآداب - جامعة أسيوط

١٤٢٣ هـ - ٢٠٠٢ م

B o. ٧٠

الإجازة

أجازت لجنة المناقشة هذه الرسالة للحصول على درجة الدكتوراه في الأدب العبري الحديث
بتقدير / بمرتبة الشرف الأولى بتاريخ ٢٠٠٣ / ٧ / ٤
بعد استيفاء جميع المتطلبات

اللجنة

الدرجة العلمية

الاسم

التوقيع
نسيم العايد
محمد أبو غدير
محمد فوزي عبد السلام

أستاذ
أستاذ
أستاذ

(١) د.د. / نسيم العايد محمد
(٢) د.د. / محمد أبو غدير
(٣) د.د. / محمد فوزي عبد السلام
(٤) _____

ملحق الرسالة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الفهرس

الباب الرابع : نماذج مترجمة من القصة القصيرة عند إسحاق شنغار

الموضوع	الصفحة
الفصل الأول : شجرة الطرفاء	٢٣-١
الفصل الثاني : إسرائيل تسفى	٤٤-٢٥
الفصل الثالث : فناء مهجور	٦٨-٤٦
الفصل الرابع : شارع احباء صهيون	١٤٠-٧٠
الفصل الخامس : خلصة	١٦٧-١٤٢

الباب الرابع
نماذج مترجمة من القصة القصيرة عند
إسحاق شنهار

الفصل الأول
ترجمة قصة (شجرة الطوفاء)

ה א ש ל

אותו מישור עשוי שממה מדור דורים. השממה משובצת בקוצים ובחרולים ומשעול צר עובר ביניהם. נתיב ילדותה של הארץ נגול כאן כמרבד מתה עד לאופק. שם נוגעים ההרים בשיפולי רקיע, והלילה זורה עליהם כוכביו כקדם. במרבד זה דרכו לפנים רגלי אמורי גבה-קומה ועקול-אף. על שפתו המגולחת רחפה בת-צחוק טורפנית שגלשה אל זקנו המיותר. כאן נהרו להקות הדנים לרשת את מולדתם החדשה והם רבי-ערמה ושוחרי-קרבות. כאן רכבו אבירי-הצלב ושריניהם רעמו כפעמונים עמומים; זרועותם ומרגלותם היו עשויות נחושת קלל שהבהבה באור החמה. אחר כך באה השממה ומחתה עקבות עממים וקברים ועלילות.

באביב פושטים עדרים קטנים במישור ומתהלכים בו כצללים. בימות הסתיו באה רוח מים ומקשה בקוצים. פעמים עוברת שיירת גמלים לאטה בדרכה מצפון לדרום.

באחד הימים עלה נטע של אשל בטבור המישור. האשל צץ בלי משים ויד אדם לא נטעה אותו. התחילה החמה יוצקת עליו עתרת קרניה ושרשיו הילכו דרך חירות במעבה-האדמה גדל הנטע ביחידות ויהי לאילן עושה ענפים. בנחת היה מקפל ימים ושנים בטבעות גזעו.

בספרי האחוזה הישנים רשומים קרקעות המישור על שמו של מוחמד אפנדי. משמת האפנדי הזקן הוריש את נכסיו למוחמד בנו. האפנדי הצעיר גדל-בשר הוא ומפליי-פימתו מכסים לצוארו. הוא נושם בכבדות וכרסו חבושה אבנט אדום. עיניו הזעירות נסוכות תרדמה וריסים ארוכים חופים עליהן. מוחמד אפנדי לא יצא מעודו

לראות את מרחב קרקעותיו השמים. כל ימיו ישכון בעיירה הקטנה שלמרגלות הר גריזים, בבית לבן מוקף חומה ותריסיו מוגפים תמיד. הוא מסב יום יום בבית הקהה האפלולי ויונק מפיתומת הנרגילה. צללי הרהורים מהלכים בעצלתים בהדרי לבבו. פעמים באה רוח מים ומעלה על דעתו הזיות אין שחר, ויש אשר יעבור על פניו איש עתי והביא הדים מן העולם הרחוק.

באחד הכפרים הנידחים התגורר מוחמד הפלח והוא עני מרוד וגווע מרעב. לאחר שפסה תקוה הימנו נעקר ממקומו ויצא לנדודים לבקש מחיה ולשפור בר. בא למישור השמים ועשה דרכו בלי לשאת את עיניו. כשנזדקר לעומתו האשל הענף עמד מלכת. האהיל בכפו על עיניו מלהט החמה והסתכל סביבתו. שעה יתירה היה תוהה ומהרהר ומלקק בלשונו את שפתיו המחורכות.

הלך מוחמד הפלח ובא אל העיירה הקטנה אשר לרגלי הר גריזים. נגש אל חצרו של מוחמד אפנדי והמתין בשער שעות רבות. כשנתפוגג השרב יצא האפנדי מחדריו לבוש חלוק צחור וסנדלי-תולע ברגליו. השתחוה הפלח אפים ארצה ושת לראש האפנדי עתרת ברכות. עמד מוחמד אפנדי בלי נוע וכפו מגרדת בהיסח הדעת בחזהו השעיר. בין ברכה לברכה אמר מוחמד הפלח כי מבקש הוא להתישב באותו מישור שמם אשר לאפנדי, וישקוד להוציא לחמו מן הארץ. ואם על האפנדי טוב ילוה לו כדי מזרע ראשון ואלה ישיב לו שבעים ושבעה. נאנח האפנדי אנחה כבדה ולא זע ולא גע. הוסיף הפלח ופירש: אם יברך אללה מעשה ידיו והאדמה תתן את יבולה והיו שנים מכל חמש ידות לאפנדי הנעלה.

נענע מוחמד אפנדי בראשו ומוחמד הפלח יצא וחזר למקומו. נטל את אשתו ואת עזו ואת חמורו ויצא למישור השממה. ביקש ומצא אדמת חומר, חפר בה חפירות ואשתו דשה בחומר ובללה בעשבים ולשה לבינים. נשאו שניהם את הלבנים עד אל האשל והקימו בצלו בקתה קטנה. ושני חורים התקינו בבקתה, החור הגדול לפתח והחור הקטן למאור. הפלח ואשתו נתנו משכנם בבקתה ועמהם העז ועמהם החמור. עדר הפלח מאחרי משכנו ושתל גינת ירק, וסמוך לגינה

חרש במסמרו חלקת שדה ויזרענה זרע. וגדר לא היתה מסביב, רק מענית של תעלה הקיפה את כל האחוזה.

בחודש חשוון פתח הפלח את הפתיה, ובימים שלאחר כך זרע מעט פול ומעט שעורה. בבוא העת זרע כרשינים וחרש חרישו לתבואות הקיץ. בניסן זרע מעט דורה וקצר את הפול. אחר כך באו ימות החמה וליד הבקתה נערמה הגורן הקטנה. בלילה היה הפלח רובץ בגרנו נים ולא נים ואזניו קשובות. כוכבים הבהבו על ראשו ותנים יללו מרחוק. למועד הנכון הלך מוחמד הפלח והביא למוחמד אפנדי את חלקו ביבול. קיבל האפנדי מידו ונאנח אנחה כבדה.

ירחים חלפו ושנים נקפו. האשל גדל ונסתעף וצלתו נתרבתה וצפרים היו מקננות בין עפאיו. מוחמד הפלח שכח את מוצאו ובכל הסביבה כולה היה מתקרא בשם מוחמד-דמן-אשל. בצל האילן היה יושב עם אשתו וחי את חייו. פעמים היתה השנה בסומה ואכלו לחם לשובע. פעמים היתה השנה שחונה והיו שניהם צומקים מרעב. אז היה מוחמד הפלח משכים והולך אל העיירה הקטנה שלרגלי הר גריזים ובא אל הבית הלבן המוקף חומה. שעות על שעות היה עומד בשער וממתין למוחמד אפנדי לבקש הלוואה מידו. שנה שנה היה הפלח מסלק סילוקים ואף על פי כן חובו הולך וגדל ושוב לא היה עוד מפלט הימנו.

ושנה שנה היתה אשת הפלח יולדת ולד. פעמים היה הולד מוציא שנתו ומת, ופעמים שלא היה מוציא שנתו. במו ידיהם היו קוברים את העולל בצל האשל ועורמים עליו תלולית קטנה. משארכו הימים לא ניתן גם להורים להבחין עוד בין תלוליות הקברים ובין תלוליות האשות.

בלילה שלאחר הקבורה היה הפלח מתהפך על משכבו בנדודי-שינה וקם ומכה את אשתו בחימה שפוכה. היתה האשה נמלטת מידו ובורחת החוצה, יושבת בצל האשל ומיללת בקול. נישאה יללתי במישור הרחב, והתנים ענו לעומתה מרחוק.

פעם אחת נודמנו אורחים למישור השמם, שני חואג'ת מחברת